

28.14.2

113b (איסור במה לו היתר במה לחבירו) → 114b (משנה ב' הרובע והנרבע)

Note: our משנה (which can be found at the beginning of the chapter; 112a) invokes the prohibition of **אותו ואת בנו** – the slaughtering an animal on the same day that it's mother (or child, if the mother) is slaughtered; this is a classical case of **מחוסר זמן** – an invalidity that, with the inevitable passage of time alone, will be corrected

1. וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תִבְיֵאוּ לְהִקְרִיב קָרְבָּן לָהּ לִפְנֵי מִשְׁכַּן ה' דָּם יִחָשֵׁב לְאִישׁ הוּא דָם שֶׁפָּךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הוּא מִקְרָב עֲמוֹ: וְיִקְרָא יז, ד
2. נִפְסַח כִּי תִחַטָּא וּמַעֲלָה מַעַל בָּהּ וְכַחַשׁ בְּעֲמִיתוֹ בְּפִקְדוֹן אוֹ בְּתִשּׁוּמַת יָד אוֹ בְּגִזְל אוֹ עֲשָׂק אֶת עֲמִיתוֹ: וְיִקְרָא ה, כֹּא
3. לֹא תַעֲשֶׂוּן כָּלל אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֶּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל הַיִּשְׂרָאֵל בְּעֵינֵינוּ: דְּבָרִים יב, ח
4. לֹא תוֹכֵל לְזַבֵּחַ אֶת הַפֶּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יִקְוֶה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: דְּבָרִים טז, ה

- I קודש פסול before entering the פסולין (בחוק) exemption for offering: משנה ב'
- a 9 – exempt for offering any of these outside (v. 1) – רובע, נרבע, מוקצה, נעבד, אתנן, מחיר, כלאים, טריפה, יוצא דופן: פסולי המוקדשים 9 – (לפני משכן ה' –)
- i Question: these should also be excluded by virtue of א"מ פתח
- 1 filter: מקדיש could happen – after he was רובע ונרבע;
- 2 But: מוקצה ונעבד, which depend on another's intent regarding the animal (worshipping it or designating it for אין אדם אוסר דבר שאינו שלו (ע"ז), isn't effective, as
- (a) Answer: could be קדשים קלים, per ר"ה (on v. 2) – that קדשים קלים belong to owners
- (b) Therefore: וילד in utero, if you maintain that קדשים וילדות only become sanctified at birth (and it was used as אתנן etc. before birth)
- b געלי מומין: whether the מום is permanent or temporary – no liability
- i Dissent (ר"ש): if it is temporary – violates a ל"ת (but no כרת)
- c Birds: if he offers תורין that aren't yet of age or בני יונה that are too old – no liability
- i Dissent (ר"ש): underage תורין – violates a ל"ת (but no כרת)
- d מחוסר זמן or אותו ואת בנו: no liability
- i Dissent (ר"ש): either of these violates a ל"ת (but no כרת)
- e ר"ש's reasoning: anything that will become fit with time carries a ל"ת, but no כרת
- i חכמים: if there is no כרת, no ל"ת
- ii Source: ר"ש – v. 3 – (reconstruction:) משה told בני"א that when they come into א"י, they may only bring ישרות (= נדרים (לא תעשו...)) ל"ת – and there is a שילה – and מוחסר זמן relative to שילה – and חובות – and גלגל – and ונדבות
- 1 Challenge: should be מכות (for bringing a מחוסר זמן in the מקדש); why did ר"ז rule that it is לעשה → no מכות
- (a) Answer1: that is only according to רבנן; according to ר"ש, there would be מכות
- (b) Answer2 (רנב"י): גלגל is considered חוץ relative to שילה → איסור (and מכות) is only for חוץ
- iii Alternative source for ר"ש (רבה): v. 4 – ר"ש applies this ל"ת to offering a פסח during a period of במות יחיד at פסח
- 1 But not: when there is במות, per שערך – only applies when all of ישראל uses "one gate"
- (a) Clarification: this can't be after חצות (בי"ד) – then he'd be חייב כרת (as a proper בזמנו כרת)
- (i) Must be: before חצות → חוץ → מחוסר זמן בחוץ (only)
- (ii) Rejection: could be after חצות, but this is at a period of במות
1. Challenge: the ברייתא stated איסור במות!
2. Answer: it is a time of איסור במות for it (פסח, which may not be brought at a במה) but not for others
- II Justifying the disagreement in all 3 cases (בעלי מומין עוברין, תורין, אותו ואת בנו)
- a If: we only learned מום בעלי מום, א"ס that disagree since they are fouled, but they might agree with ר"ש re: תורין
- b And if: we only learned ר"ש that א"ס would agree re: בע"מ, since they were fit once
- c And if: we had those 2, א"ס that אותו ואת בנו, where the "problem" is extrinsic to the animal, רבנן would agree – קמ"ל